

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De Nuptiis Philologiae et Mercurii - Cod. Aug. perg. 73

Martianus <Capella>

[S.l.], [10. Jh.]

Liber V

[urn:nbn:de:bsz:31-11867](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-11867)

rerum omnium
& in laudibus
fusa conuulsa
agmina populorum
romulea Achillem
xiffe accotam funditus
qui uultus uocis uero sonus
audire opere praeterea
tam fecundae ubi raris eloquium
nis quae thesaurus qualis dispondendi ordo quam pronuntiandi con-
gruens modulatio qui gestus in motu quae profunditas in conceptu
Denique xilis in modicis in mediocribus facilis in elatione flammatrix
reddebatque cunctos in ambiguis dociles in persuasione cedentes in con-
lesione discordes in laudibus arrogantes at uero cum quid commotum
publici nominis attestacione clamauerat fluctuare permiscere arde-
omnia uidebantur. Hanc igitur feminam auratae uocis & quasdam
diadematum gemmas regnorumque fundentem ingens in lustrum
uirorum sequebatur agmen in quos proxime eidem duo diuerso
habitu nationeque praerentes quorum pallio circumactus atterque
trabeatus diuersus utriusque oris sonus licet alius & iam athenis se diceret
graui didicisse ac promptus gymnasiolorum studii & reluctantibus
sempiternae academiae alterationibus haberetur ambo tamen noui pro-
tectaque paupertatis sinu & cum alterum quirinalis eques saluum fabrilis
procreare & industria ita praeduae linguae excellentia floruerunt
ut post curiarum facta immeritasque mortes uirum astra conscende-
rant immortalitate gloriae saecula superarent. Denuo tamen
quem athenarium populus ac palliata agmina sequebantur haec
fama conuenerat quod acerrimus item & procellis indignantis oceanum
fremitusque uolentior denique de illouersus huiusmodi ferebatur.
ΔΙΝΟΚΑΝΗΡΤΑ ΚΑΚΕΝ ΚΑΙ ΔΝΑΙΤΙ ΩΝΗΤΙ ΟΙΤΙ.
Alter uero quem consolaris purpura & conuirationis extantiae
laurea redimebat mox ingressus curiam superum & in uicinis gratula-
tus est se uenisse conspectum clamare laetior coepit. Onos beatas
orem publicam fortunatam opraedaram laudem consulatus mei
post hostamen indueris in agminibus oratore semerita ac praese-
ferentes in signum culmen meritaque linguarum esanem: socraten
lrsiamque conspiceret eam interrogatis agminibus socraten grecos
regulum plenum froconemque uerum ante cunctos atque ipsam ducentem
omnium feminam senex quidam signum ac praeuam uirga gestans
lictoris romulei praecedebat usu atque in eiusdem uirgae culmine

...augesta
...dehatur
...suppositu
...amento com
...feminam sed aut
...mulex degente cor ui
...quod ut repida & fiducia prompto
...ulata pectus cuiusda propinque
...indiciate fecit. Deniq. nonnulli superum cum tre
...pidationem bucinae praecinentis & admirationem amicitiae supe
...roru incertidutius diuinatorem phebun cuperent suscitari dum
...que maximo disquirente tumultuariae quae esse inquirunt. ac
...tunc illa respectans superos uniuersos aliquanto commotiorq. sic
...coepit. patrem maximum iouem ceterosque caelites quos in causis
...pluribus saepe sum deprecata atq. ipsum conuentum superae confes
...sionis atque for. nihil mihi magis inconsentaneum atq. indecens aesti
...mari quam ut quae semper in foro iudicisq. quae pluribus accusauerim
...multos aliosq. defenderim & uiribus gloriam deluctationis annexa
...mihi de discrimini factis pro merita uentus praecania comparim
...nunc apud uos superi quis placere immortalitatis instar ac praeduum
...uidebatur inuita compellor. scholarium iuuenilium monitus & ex
...silia decantate artis praeepta memorare. neq. enim hoc nobis ad
...scribit inopia cum redundante turmae suppetant consequentium.
...nam absq. his qui turbantes pectora sensusq. cunctorum cognoscen
...tum quoq. p. fregere subselli & iam alios habeam quum inuitas
...praeeptorum & artis in aemae commenta p. scripserint. Inter utruq.
...uero columnen sectatoru praeniteat ullius meus quoniam non solum in foro
...senatu rostrisq. grandi loquae facultatis maiestate conuertit. uera
...etiam ipsius artis praeepta commentus libros quamplures saecu
...lorum uisibus consecravit quodcumq. sit aemetae granditatis
...pudor & celebrati quantum puto nominis gloria haec in hominoru
...primordia de re & ar. & excurre reni & hoc ad immortalitatis prae
...mum proficere & quod uobis aeternam fiduciam perennitatis accendat
...exsequi uel primora tamen uoce cum superis imperante. Accingam
...igitur haec aridiora p. currere minus quidem quam publicus
...soleo placitura quam qua si pallados aures atq. arcadiam rationem
...benuolentia maiestatis participat assensionem: Nunc quidem
...apud uos maximi caelites displicebo quippe sum ipsa rth & orica quam ali
...artem uirtutem aludixere alteri disciplinam: Artem uero idcirco
...quado ceor licet & plato huic uocabulo refragetur. uirtutem aut.

... quod
... fabulor
... quod in eius sex
... quomodo factus inueniatur
... donem & depulsionem. Inten
... facta quae uenit depulso quaedam
... ut fiduciat occidisti patrem non occidisti duab.
... inter se concurrentibus uocibus nascitur quaestio qua dicitur status
... quod ibi quasi ad pugandum actionum acies ordinata consistat sed fa
... cile est uidere quid obiecto crimine respondeatur. Illud facile n̄ est
... quid debeat intendi utrum factum ut hominem occidisti a nomen
... facti ut hominem fecisti & licet uideatur idem esse tamen in superiore
... obiectione sine gabitur coniectura erit cum dixerit non occidisti in hoc
... ubi nomen rei intenditur potest & si in uideri ut fiduciat non feci ho
... micidium. quicūq. homo an cum innocens occiditur quod si non factū
... obicit sed criminis nomen negatione diuersae partis non erit mani
... festum quod status existat. nescias enim quid negat qui tanegit non feci
... homicidium utrum quia nullum hominem iugulari & an quia
... tyranni interfectio homicidium non uocetur est igitur intendendu
... ipsum illud quod factum est ut si dnegauerit aduersarius habeat
... coniecturam si eo concessa nomen criminis excluderit intellegas
... finem quod si concessa facta facta uocabulo licuisse sibi uel oportu
... isse facere dixerit qualitas in causa uersatur quae aut de re aut
... de actione congregatur. Dere ut miloni facere licuisse & de actione
... an seruo uel ad dicto tribunus liceat appellare an habere ignominioso
... liceat contionem quae species qualitatis translatione nominatur.
Item cauere debemus ne intendamus auditoris officium & sola status
... qualitas fiat. Nam qui causam cognoscit propositam habet efficere
... aliquid id est aut damnare aliquem aut absolueret. Auditores aut
... sunt generatim unum eius qui secundum aequitatem aliquid
... statuit & si est p̄ pensae iudex. Alius eius qui honestate uel utilitate
... incertadubius alienae sententiae p̄ suasionem in explicabilis deli
... beratore expectat. Tertium genus eius est qui facti honestatem
... uel turpitudinem libera aestimatione perpendit hunc aefama
... torem conuenit nominari. haec igitur sunt tria causarū genera
... quae h̄ pothesi continentur. id est iudicialis deliberatiua & de
... monstratiua sed cum omnes praedictarum rerum auditores

quomodo in officio... differat... contemplatione... officiatum... illud maxime... temporibus... continet... aspiciat... quam futurum... facto coniectura... loco promptius... factis... aliud est... profectum... cedit quod... de suis... tunc blanda... Ergo oportet... intendamus... sed mandatum... qualitas... si idem... componitur... aut certe... aequae... sumatur... num... non sit... tunc contra... lex quae... do non... utraque... quattuor... licet... cipali... bandum... batur...

in deliberatione

... simpliciter... probable... factum... qualitas... altera... negatio... tamen... tur... que... ne... ad... ip... de... im... po... pel... non... uide... missum... hatur... sic... mul... sing... aut... cau... in... re... cum... recte... quere... d... anguere...

laudatori
quidam conflicti
dit & alter scilicet in
caesar accusans ex procollegia
consenda hoc reproducta
tionem aut multiplex continet
actione disquiratur ut clodium milonum
quod per iudicationem postea in loco disquiratur
dus comparari non est singulare sed iunctum ex duplici coniectura
quam greci antea categoriam nominant sed incidens quaestio generis
causae facere non potest duplex tum ex rebus fit ut pro celio de auro
& de ueneno tunc conlatione ut pro rosario filius ne patrem an mi
mici iugulauerint multiplex uero ex pluribus quaestionibus causa
consistit ut repetundarum omnes fuerint & pro scauro de bostratis
nec de arinis iuxta & de cimis exquiratur. De hinc ductus causae spe
ciendus est ductus autem est agendi pro tam causam tenor sub aliqua
figura seruatus. sunt autem ductus quinque simplex subtilis figuratus
oblicus mixtus. simplex est cum non aliud est in agens consilio
aliud in uerbis ut si bene merita laudes ac noxium accuset. subtilis
cum aliud uult animus aliud agit ratio ut quidam abdicat filium
quodammodo non habet hic non uere abdicat sed ut amicos habeat
ter **r** & figuratus est cum apte quid dicere prohibet uere can
dia propter obscena & significatione alia atque integumentis
uestita monstratur. Oblicus est cum metus impedit aliquid di
cere libere & pro quosdam fundicunculos abicienda monstramus
ut in hoc tyrannus qui sub abolitione tyrannidem posuerat fora
ter fecit per praemium nomine armorum artisque custodiam ma
gistratus contradicunt. mixtus autem ex utroque componitur cum & pudor
& metus impedit libertatem **t** tyrannos qui duos filios habuit
quorum unus uxor in qua infamis fuit cuius maritus se suspendit
cogit alterum filium eadem ducere contradicit hic non incestum
libere nec tyrannidem potest obicere. hi sunt ductus artificiosae
tractandi & pro tam orationem subtiliter diffundendi qui colore
separantur quod color in unam tantum parte ductus in tota causa
seruatur ex causati uoluntate hoc est ex re quae controuersiam facit
quae aut praeterita temporis est ut anaiacem uxiles occiderit
quae ductum simplicem tenet aut si praesentis uel futuri temporis
fuit omnes ductus amittit. ergo ductus de consilio nascitur con
siliu ex causati uoluntate exortitur. Causatiuum est quod facti dubi
tationem ut in illo tyranni causatiuum est quod tyrannus

duplex

tr. b.

duplex

principis...
debet...
dilectus...
argumentis...
facit...
nis...
tionem...
mentum...
nominantur...
quae post...
aut in negotio...
tum totum...
attingunt...
& sunt numero...
asimili...
consequenter...
ne cuius...
latum in...
natur...
asimile...
men accipiunt...
primus...
buorum...
ignarus...
beneficere...
subsidio...
tum...
proprium...
tenuerunt...
percurram...
nono...
autem...
disparatur...

... in omnibus
... ambiguum
... docendo
... pathetica
... in
principiis subest insistentium & incommouendo maxime uigere
debet pilogus: docere aut praeceteris debet & ipsa narratio quauis
diligentisq; criminibus non dissimilis operetur astructio nunc de
argumentis in quibus argumentum est ratio quaere idubie fidem
facit. Res dubia est intentio & depulsio uel ratio & infirmatio ratio
nis: cum enim obieceris occidisti ut doceas argumentatione firma
tionem maxime cum negatur & iam ipsum non occidi exigit argu
mentum licet ad faciendam fidem etiam illa quae in arte ficticia
nominantur debeant adhiberi ut tabulae testimonia quae fiones
quae post discutienda serua bonum nunc argumenta tractentur quae
aut in negotio de quo agitur posita sunt at illud attingunt in ipso
tunc totum tunc pars eius tunc nota quam graeci & hirmologia dicunt:
attingunt uero negotium quae ad id relatuorum ratione dicuntur:
& sunt numero tredecim a coniunctis a genere a forma uel specie
a simili a differenti a contrario a coniunctis a antecedentibus
a consequentibus a repugnantibus a causis a affectis a comparatio
ne cuius sunt partes maiora minora paria apparet in omnibus re
latiuam inesse rationem: nam coniugatum alterum alteri nomi
natur & genus & species ad relata fiunt ipsum & iam simile alicuius
assimile est & omnes loci argumentorum non ex se sed ex alio no
men accipiunt. Igitur totum quod dubium discutitur definiri
primitus oportet & sic argumenta tractare hoc modo sit res du
bia utrum utilis eloquentia uideatur eloquentia totum est. In toto
igitur definiendum sic eloquentia est & benedicendi scientia.
Benedicere aut uale est. utilis igitur eloquentia cui loco tractando
subsidio est dialectica quam nup audiisti per quam cogni
tum. puto quid sit genus quid species uel differentia
propriorum accidentis ceteraq; quae eius praeccepta
tenuerunt. Tamen haec ut potero breuiter stricamq;
percurram. genus est igitur ad multas species differentiasq;
notio pertinens ut animal quod refertur ad hominem. pecode
auem. piscem. ceteraq; quae non tantum numero sed etiam specie
disparantur. quod alia eria alia aqua uel a terrenaq; alia ratio.

questio. ab. ab. ab.

nonnumquam
contingit
tenem & ceteris
ferentia uero est
hominem leonemq. quod
leo fur sit quod quidem nec hominem in animalibus nec leonem
a feris alius distinguit animalibus proprium est quod in aliquam
ab omnium communione discernit utriusque. hoc enim non est ho
mini commune cum ceteris accidendum est quod in aliquo positum
nec pars eius est nec separari ab eodem potest ut per se possit existere
ut color in corpore in modo disciplina. A parte uero argumentum
non ad totum probandum ducitur sed ad aliam partem quae continet
quaestionem. Nec enim probata pars totum probat ut puta si oculus
uidet non ideo totum corpus uidet cum refutetur totum uidere
corpus sed dialecticus iste tractatus est. nunc quae admodum argu
mentum a parte ad partem sumatur ostendam si pedes sibi rachia
tueri debemus utiq. diligentius asseruare cuius argumenti loco
incurrere aliquando & alius potest quam in ore admaius dicitur.
nec tamen ideo principalis argumenti ratio perturbatur quia ge
minari aliquanta argumenta natura permittit hoc enim contin
gere & in figuris solis de quibus postea nobis erit dicendum. sic
nonnumquam & in hoc modo partibus argumentum cum inducta
partitionem & propositis partibus pluribus ceteris reputatis
aliquam concludimus partem in qua si quaestio constituta. ut si
dicas equum hunc quem habes autem misisti aut dono accipisci aut
natus est domi aut furatus est. non autem emisisti nec dono tibi datus
est. neq. natus est domi furatus est sicutur a nota uel eorum mologia
aut greca dicitur sumimus argumentum. si consulest qui con
sultat reipublicae quid aliud tullius fecit cum adfectu supplicio
conuictos quo in loco originem uocabuli tantum oportet
attendere. ab his uero quae negotium uidentur attingere
argumenta dicuntur hoc modo. Primum a conuugatis
quae unum nomine propositae principali per eius deriva
tione casu aut tempore commutata aliquid ad proba
mus ut si piceas uirtus est quod pie factum est laudari
oportet. contatem in laudabile esse uirtutem qui locus a super
ore hoc differt. Quia aliud est unde nomen impositum fuerit
per scrutari aliud per cognationem uerbi ab alio deflexi argumen
tum sumere. a genere autem cum quod in toto ualeat ad speciem

i. oculis

liberum
reim
uifore
uella ad
tur sed nunc for
sed cum obuia decreta
quaerendum cuius manu numerari uentur
rentur. sic & uergilius meno fugis ab affectu
cum in causa dubitatio est ut factum probetur
& iam in uita seruabatur in uita factum enim est
moris. Illa uero effecta sunt facti uere uel mori
probata uel hircu uita in populo carae est quod
hoc est uergilius de generis animo amor arguit
causa ut de genere sit animus quod amoris effectum
paratione maiorum quis dubitaret an culis
cum anarco octauio ligore postulare & uergilius
in proelia fratres ex hoc utiq; probat & alienus
manifesti. terentius nam quum mentiri aut falli
aut audebit tanto magis audebit ceteros
uolubilius scipio pontifex maximus aberium
criter labefactant in statum rei publicae
Deinde uingit quaestio in ubi modus est quidam
orbem terrae caede atq; incendis uastare. c. n. c. p.
us loco illud hic paruae consuetudinis causa
familiari tera paruum comparatione cicero &
atq; illos tres sunt huiusmodi dies quibus
esse utrum ipse consul in probis contionibus
publicam uerba alios uerba paratur. huiusmodi
monstrata illa quaenomen excogitantur ab
autareis suggeruntur in tribus uel quibus
tura ut tabularum in auctoritate ut de
mentorum ab scripto argumentum per
probationem uel cyrographum uel factum
tabulae recitentur ceteramq; huiusmodi
de oratione non quaerant. ab auctoritate
dixisse iure caesum esse aberium gracchum
quoueritas nudetur adfertur ut igneum
mento celeriter testem nobis orator inducit
aut iudicantis aut testis est huiusmodi
quae id genus necessitas uero dat fidem
extormentis aut somno

cupere per iudicium perferri

conclum
iudex
prode
prop
de se
tor
omnibus
& i. p. r. f. o. a. r. sed h
ab aduer
demonstrata
principis
& facie
dicationis
uel inep
uteres
bitur
mentis
Commo
uidia
cum cal
temporis
mauer
o. s. ar.
odio cum
exhorat
tem cum
timida
tiam ip
nobilium
enim cui
undiq;

... scripturae
... ut adea quae
... in suam flectat asser
... ad fidem ... hanc quae pertinet praediximus.
Concilium igitur animi tum p[ro]sonae tum rei dignitate p[ro]sonae
aut auctori sui rei uel ipsius foratoris aut aduersarii Auditoris
fuit quale ante p[ro] praebuisti cum huic eidem quae scioni
iudex praecesset talem tenobis & p[ro] hoc temp[or]e in periculis reuero
ut prodeiotaro quem ornare antea cuncto cum senatu solebam
p[ro]p[ter] p[ro]p[ri]etate eius in n[ost]ram rem publicam meritis foratoris uero cum
de se non superbe sed moderate loquitur quale illud est cu[m] quae
tor in sicilia fuisset iud. itaq[ue] ex a prouincia decessisset ut siculus
omnibus. i. d. m. q. n. o. m. m. r. f. u. t. c. s. i. u. p. a. m. u. l. t. n. n. u.
& i. p. r. f. o. a. r. sed haec plenius in exordiorum praecipis edisseram.
Ab aduersari uero p[ro]sona consiliatio dum illius iniquitate aut arroga
demonstrata n[ost]ra modestia commendatur. Sed haec posterius in
principis quamquam nunc non orationis partes sed dicendi formas
& faciende fidei species numeramus quo loco pat[et] pathetice quoq[ue]
dicationis attendimus facultatem cuius uis uel in communibus locis
uel in epilogis maxime continetur me primordia quidem apud
ueteres hac animorum p[ro]motaione caruere quod tunc demonstra
bitur cum ordine praecipia tractabimus interim generatim quibus
mentis affectibus incitentur nulla partium definitione signabo.
Commouentur igitur auditores aut miseratione aut odio aut in
uidia aut metu aut spe aut ira ceterisq[ue] similibus miseratione
cum calamitates alicuius magno dolore tractamus cu[m] iniquitate
temporis uel periculi magnitudinem memoramus ut in septi
ma uerrinarum partes huiusmodi. i. a. r. l. p. m. a. q. m. p. a. n.
o. s. car. ab. cons. r. l. ex. q. nihil. ac. nihil. u. f. s. post. sp. e. r. l. ab
odio cum aduersari factum uel uis bonis uel iudicibus ostenditur
exsecrandum ut cum iudicium corruptio docetur auerre uictari
item cum in auaritia scelere p[ro]uicio uos suis similis esse arbitrat[ur].
Inuidia est quae quodam liquore in ficta auditores ut est quod ad
tuam ipsius amicitiam ceterorumq[ue] hominum magnorum atq[ue]
nobilium faciliorem aditum istius habet nequitia audacia quam
eius cuiusquam n[ost]ra uirtus & integritas. Item istum rebus omnib[us]
undiq[ue] ereptis impune eludentem circumfluere & abundare

...acutis ad qui
...lumen appa
...suis decore seruatur
...singulis uerborum aut proprium aut translatum mutatumq.
...conquiritur. ut prae sumit uerba praecipua. nam & cum proceres
...dicendi ornamenta uel appetere non auderent
...propriis utebantur. sed quia uerborum ueterum iam exoleuit usus
...non sunt audacius usurpanda illa quae cum aetate mutata sunt. itaq.
...alucinari & erratum & caperratum similia quae praeterientes
...utemur his quae consuetudo recipiet. nec tamen sordidus nisi cum
...rei sententiae qui exigat. ut cum Cicero uolens feruore in uindicta
...facere aut gurgulionibus exsecris reliquerunt & uirgis plebem
...romanam concidere. nec inde core uerbi uirgilius uitandae humilitatis
...a uicinioli chinof pro lucernis ait. quod si sua res propria uerba
...non habeat nouanda sunt aut aliena utendum. nouantur autem
...duobus modis uerba aut quadam fictione aut declinatione prae
...sumpta aut duorum quae uisitata sint conuentione composita.
...funguntur maxime cum transferimus ut qui poe tota qualita
...te sese dixerunt. quod nomen numquam fuerat in latinis quo &
...auribus temperandum & insolentia fugienda quae uirgilio in Cicero
...so te reminoluit nominare & ait qui salutem dedit. Illud enim
...nimis insolens uidebatur. diruacione quoq. fiunt uerba quae gra
...matici paragoga nominarunt ut dicimus. floreat uera & campi q.
...ingentes ossibus alben. quod satis crispae flexione horatius albicans
...dicit. his plerumq. grammaticae utitur. licet tullius grandiferas
...possiones dicat & grandiloquos oratores huius diligentiae sub
...iungitur translatorum cura uerborum cum res aut sua non uen
...nit uerba aut cum uolumus splendidi aliquid explicari. Ergo
...aut inopiae aut decoris causa transferre. inopiae cum dicimus
...gemmare utem & luxuriare fugies lascaq. phibemus. de sunt
...enim propria & commodata adscita. decoris uero ut bellum subi
...to exarsit cum potuerit dici extitit. & item possumus ab omnibus
...sensibus mutuari ut ab oculis luce libertatis & odor legum & silent
...leges inter arma & gustare nomen dulce libertatis. uerum non debet
...haec translatorum alienorumq. uerborum adfectatio sine mode
...ratione captari. ne longe peccata debent esse translata ut fidias.

praedonum imp
ut quum maximis temp
nassem saluamq. in porta conlocatam frontem
collegitui contaminatum spiritum impie
haec similiter pluribus uerbis elocutus est quod
tius aut humiliter diceret. Item translata quodam modo sunt quae
aut ex parte totum aut ex toto partem aut ex uno plures monstrant
aut ex pluribus singula. Ex parte totum ut in puppin fert aut me
hisdem partibus toto esse tecum pro eadem domo hunc tropum
metani miham grammatici nominarunt catachresin. & iam greci
quam nos abusionem dicimus ut cum phibemus naturam deorum
pro substantia. Inconiuncta uero uerba orationis quae contextu
seruanda sunt haec ut constructio coagmentata & conclusio perfecta
proueniat & quodam schemate dictio uenustetur. Jam composi
tionis praecepta percurram cuius uicium maximum est hiulcas
& asperas frenos & iam rhotacismos moetacismos labdacismos fo
pro forā & poli sigma non uitare uel cuius libet litterae assidua
tem in odium repetitam ut sale saxa sonabant & casus cassandra
canebat. Moetacismus est cum uerborum coniunctionem litterae
assiduitate colliditur ut fidicas mam mam ipsam ama quasi meam
animam labdacismus. ubi. l. plurimum dissonat ut fidicas. sol. & luna
luce luceant alba lenilactea. Lotacismus ut fidicas iuno iuno iouis
iure irascitur. poli sigma. ubi. s. littera crebrius geminatur sosa
in solario soleas sarciebat sua sono eo proferone est cū dicitur onēt
ut & ibi tanatiranne tulisti dispro foron ut si quis dicat persuasi
trices praefugia praefugatrices atq. inducrices fugrefaspere
inter poenae ultimum ultimumq. uerborum maxime uitandae.
cuius exemplum est. fidicas phaleras albas gratis aut si uirel auriga
per lorap flagella per frenahulcae sunt cum in eaparte quam
dicimus similes uocales ac similiter longe conlissam hiatamq. struc
turam faciant ut si quis dicat suscepisse se liberof secundo homine
& ut tullius pro milo milone ait auctoritate plurima armare
quod quidem artem dissimulans plerumq. appetit uoluntate
uitandum similiter ne in eodem loco tres aut quattuor longas bre
uesq. continue ponamus ne uel innocentissimos uerbof & maxime

...confus
...utilum
...fiebant nec fine
...in endeca syllabi
...bilucius metellus hictamen
...defenditur ceterum in clausu
...Anum aduertendum aut necum simili
...fugimus bonam clausulam transeamus ut sciam eas
dicere streptumq. plagarum cum pla longa sit & bonam clausulam
fecerit utandum etiam eodem loco cacem facton uel interpositione
uel commutatione uerborum in honesta enim exempla sunt ut ar
rige aures p amphile uce statq. erepte uirginis hain his enim sor
desca oratio. Utandic etiam freni qui sunt exasperatim litteris
in unum concurrantibus ut est terreni. In haec irap pol quam paucos
repperias meretricibus fidelis uenire amatores sira & ab his de
litteris incipientia ut est non fuit istum iudicium iudicium simile ui
dices & in eadem desinentia ut fortissimorum proximorum fidelis
simorumq. sociorum in eodem uicio habentur. Item paentis fugi
endum breues syllabas continuare quam plures ut est illud sereni pe
rita uita uipedis an uulale poris. his breuiter in amatus pedes sunt
asserendi quibus clausale decenter aptentur quos quidem cicero
quadam p mixta confusione per turbat dum dicit modo ditrocheo
concludendum modo paeonem primum probat incipientibus modo
finitibus quarum modo docimum qui constat ex breui duabus
longis breui & longa cuius exemplum posuit amico stenes. Item
amphimacrum pedem & rursus dactylicum numerum laudat
modo anapesticum modo dicit rambum laudat ne tamen certa
sententia est. Ego tamen compendiosa p curram ut in hac silua
quibusdam uideat praecire tram tabus in mono syllabis inspiciendu
utrum finalis longa breuis nescit. Si enim longa est praecire debet
trocheus ut est cicero non scripta sed nata ex aut debet esse legum
in rep. prima uox quae tamen pendente sensui apta conclusio. At uero
si breuis fuerit mono syllaba iam bus aut anapestus antecedit ut ut
fallus uis tota aut in sola modica & cultibus uarus est. Breuem uero
breuis aut longam longa non sine uicuperatione sectatur ut fidias
istares mea est aut contra quod cicero pro ligario non tu e u patria
priuare quae care & sed uita uis quod duo lunare orator non errore

metrius
iambicus
iambus apud
consul uidet
ut si quis dicat patri
dum est aut ne aut ducatur
tur ut si quis dicat pugnare
Cauendum & iam ne pirrichius
breues faciat ut si quis dicat perdidit bona mea aut
us spondusue ut si dicas conquiretur sua facta aut
sed & trocheus & iambus uel pro iambo post trocheum pirrichius
malam clausulam faciunt hunc enim finem elegiaci pentametri
turpiter reddit. Quid enim interest utrum dicas omnia nempe
uides an uero dicas aspice facta mea. Bene autem ponuntur uel duo trochei
uel trocheus & spondus in fine clausulae ut si quis dicat haec est bonorum
cuius magna cura aut haec sunt quae maxime principes sola curant.

DE TRISSYLLABIS

Trissyllabis clausulam terminantibus lex est si modo eam uel in ultimo litter
fluere ut trocheo praecedente penultimo molossus subsequatur siue
longam habeat nouissimam syllabam siue breuem uirem & rico. ut
illud est tullii mare fluctuantibus lauisiectas. fit autem pessima clausula
si pro trocheo penultimo spondium praecloaueris. ut si dicas mare fluctu
uantibus rupes iectas. item pessima si pro trocheo pirrichium prae
miseris ut si dicas mare fluctuantibus apex iectas. Item uiciosa est
conclusio si nouissimo molosso ionicus minor ponatur post trocheum
ut si dicas mare fluctuantibus agitantia. sed in hac clausula cauendum
ne pro trocheo penultimo spondus ponatur. Nam tunc si uolueris
tertia molossi in utrumque cadit quale incidit cicero cum dicit sic
se mel ad meas capsis am misero. Si autem penultimo trocheo media
molossi solueris pulchram clausulam feceris ut si dicas lauis familiae
item pro trocheo penultimo pulchra & iam tertia molossi resol
uitur ut si dicas lauis aequabile. item si trochei penultimi longa
soluerimus & primam molossi ultimam fit elegans clausula ut est.
Ironia est simulatio in qua ab aduersis significamus aliud et ipsa
sentimus ut est principium praedictoria nouum crimen gaiae se.
Paralepsis est praeteritio cum praetermittens quaedam nihil
ominus dicimus apostrophe est in aliquem directam conuersio
frequens apud ciceronem ac nobilis figura hoc est cum aliquem
si conuertimus actionem ut ecce audicis doceamus. Diaporesis est.

si prima syllaba breuis fuerit. quomodo trocheo rursus praeponitur. sed tunc tunc heroicis communi quilibet ut si dicas lauis amicit.
Item si pro clausula sit si nouissimo molosso.

curiositate animo

DE FIGURIS

no cum rebus psonisq
utullius promilone sif
lonem in red sedem
cume quo & delecta sil
traria inductio haec f
rium conferimus ut
belligerundi ad plene
dusimose est eleuatio
tes quaedam curat abdu
reniana totus ille in silp
transmotio quaedam ho
non ita ut libram causam
esse non figura. haec eni
tionum figurarum transcar
nerunt eloquutionis qu
familiaris somni nar rati
appellat quae ita conec
sunt proxima conseq
narrationi & non conuer
eloquendi genus de fide
nulla sunt in miloniana
quod nonna eleuandae
quae appellat quae se
de finit atq; determina
si quaedam se res audacia
dema ualer & non minu
in prudentiae quantum
nsonstac gembris qu
moa appellat membr

rogando ali
ma est quaesitum
roganti una uoce tan
pluribus responderi non
one bellum geremus quae
quis fert qui subuenire uelit cum tam
auerimus. Dicitur posita est descriptio uel de forma
tio cum rebus personisq. subiectis & formis ipsas & habitus exprimumus
ut tullius pro milone si haec nunc gesta audistis facta uideretis & mi
lonem in redam sedentem penulatum cum uxore. Item clodium
cum equo & delectis uilla egredientem & cetera. Antisegoge con
traria inductio haec figura est cum aliquid difficile est & contra
rium conferimus ut cicerone de rege ptolomeo difficilis ratio
belligerunda ad plena fidei plena pietatis & cetera.
Dicitur firmos est eleuatio uel impressio in hac figura laudan
tes quaedam ab aduersariis dissoluimus qualis est in mu
reniana totus ille in sulphurum locus de uire cuuli. Metastasis est
transmutatio quaedam hoc est cum rem anobis alio tres mouemus sed
non ita ut ibi totam causam constituamus alioquin status incipit
esse non figura. hactenus de sententiarum figuris non ad eloqui
tionum figuras transeamus sed uolo breuiter memorare quot ge
nerasint eloquutionis quodq. modi ea utendum sit. Est igitur
familiaris omnis narrationis generi quam graeci epimone in lexim
appellant quae ita conecitur ut superiorem eloquutionem
semp proxima consequantur & historiae conue nit &
narrationi & non conuersum neq. circū scrip tum.
eloquendi genus desiderat defusum atq. conti nuum
ut illa sunt in miloniana occidi non spurium melum
quod annona eleuandae iacturis & cetera. Est alia qua periodon
graeci appellant quae sententiam quadam circumscriptione
definit atq. determinat quale est in cecina si quantum in alo
cis quae de fertis audacia potest tantum in foro iudicis quae impu
dencia ualeret non minus nunc aulascina cederet sextae butti
impudentiae quantum minus faciunda cessit audaciae quae mul
tis constat ex membris quae col graeci dicunt & excessis quae com
mota appellant membrum est pars orationis ex pluribus uerbis

significanti
quoduis figuram
ferro non unquam
lena est: ipator cui corpus
lapidator curiae dicitur
accensimedi: haruspices se
per hiodos constat ex duobus membris
interdum & sex quamuis sex unomembro puit
compleri quem monocolon per hiodon appellant cum sit colon
potius. Optima igitur oratio fiet si unum ex ambitu per hiodico
nunc ex illa continuatione p p d uae eloquutionis aptetur non
nullam caesis interrupta fuerit aliquando colo consociet. differt
autem figura eloquutionis a figura sententiae hoc quod sententiae
figura immutato uerborum ordine manere non poterit.
quamuis ● plerumq; fieri potest ut sententiae figura
coniungantur ● cum eloquutionis figura ut in ironia quae
figura est ● sententiae epanaphora permissa dicitur
quae est eloquutionis. **DE FIGURIS ELOQUUTIONIS**
Sunt igitur figurae eloquutionis aliae ad ornandam tantum & quasi
pingendam orationem commodatae quibus nunc utemur. Ant
theton id est compositum ex contrariis cum uerba pugnantia
inter se paribus uocibus colliduntur uel paria paribus opponun
tur ut est est ciceronis domus tibi deerat a habebas pecunia supe
rabat a tegebas a iudicis in pace ad uexandos tuos acerrimos
in bello ad pugnandos hostes in heretisimos si colon exaequatum
membris quod fuit non in pugnantibus inter se uer
bis ● sed paribus exaequatis ut iudicis classem specio
sissimam & robustissimam extruxit exercitum pul
cherri ● mum & fortissimum legit sociorum maximam
& fidelissimam manum comparuit parision prope aequatum
haec figura differt a superiore quod ibi omnia membrorum
genera paria sunt numero hic uno uel altero addito in quo uis
loco cetera excurrunt. Omne coopton simile casibus nam ex eo
nomen accepit quod cola omnia in eosdem casus cadunt ut est huic
socios uros criminanti & ad bellum uos cohortanti & omnibus modis
ut intumultus esset uolenti. Omne coeleuton similimodo deter
minatum differt a superiore quod & casu & sono simili postrema

... hanc figuram repedit
 ... seduehemenaus re
 ... de sumus. epanalem sis re
 ... modilla eadem parte orationis
 ... aliter uerbo interposito aethae
 ... nis sed prouclibuerit sociatis uerbis ut est. non
 ... iam non potest haec libera ciuitas esse. an adiplosi se re pli
 catio. optime cum ea quae in proprie membro postrema ponuntur
 in posteriore prima repetuntur ut est illud terenti negat hanc sibi
 cognatam. pro apodosi reddio raditionis id est cognomen in pos
 tremam parte membra aut eadem quaeq. cum pars orationis reddi
 tur ex quo idem membrum coepit ut sic dicitur fabi calamitate simma
 tare debere publica. epanaphora relatio quociens per singula
 membra eadem pars orationis repetitur hoc modouerres calum
 niatores apponebat uerres de causa cognoscebat uerres pronunti
 abat antiferophe conuersio haec figura hoc differt a superiore quod
 illa ab eadem parte orationis saepius incipitur hic in eadem termi
 natur ut est pro fonte io maxumus numerus gallia pediatu s am
 plissima copiae e gallia equites numero plurimi e gallia. si in ploce
 conexio nam & incipit sepius ab una parte orationis & totiens in una
 atq. eandem de finit ut est qui legem tulit rullius quis decem uiros
 quos uoluit creauit. idem rullius polyptoton ex pluribus casibus cum
 saepius initium ab eadem parte orationis fiat illa ipsa pars declina
 tionibus aut numeris immutatur p casus ut est senatus iussit senatu
 placuit senatum certum est si praecipisse a senatu delectus est. si
 non imia est communio nominis quociens in uerbo non satis digni
 tatem rei aut magnitudinem demonstramus. ideoq. ad eandem
 significationem plura conferimus. Tautologia est eadem plu
 ribus uerbis significatio hoc differt a superiore quod ibi singulis
 uerbis eadem res in hac plurimis significatur. climax est ascensus
 ut est ciceronis promulone neq. uerose populo solum sed & iam
 senatu commisit. neq. senatu modo sed & iam publicis focus & lar
 nis neq. his tantum uerum & iam eius potestati cui senatus totam
 remp commiserat. a si inde tone est solutum ut ademptis con iunc
 tionibus quibus uerba aut nomina conecuntur singillatim

demipho hanc demipho
 pugnat et cognatam
 a publicis

faucos
disiunctis
disiungunt
occupavit
tudine suorum
Teumenon inuinctum
singulis membris singula
mus ut est quorum ordo
abhorret. hoc enim post tremum ab
Pleonasmos est plus necessarium cum uerba quae
enuntianda rei necessaria sed magnitudinis cumulatam ita
antolecum suffecerit nomen dixisse ad amplitudinem adicimus
ille. Eglipis est detractio contraria superiori figura cum uerbo
aliquo minus dictorem sentiendam potius praeterimus ipsa cele-
ritate gratissimi. Haec sunt elocutionis figurae quasi quidem non
oportet uelut studiosae copulatas in unius conceptionis sententia
conglobari. Nunc cordo praeccepta memoriae sumministrat qua
quidem constat esse naturalem sed & arte adiuuari posse non dubium.
Haec autem ars breuibus praecceptis sed magna exercitatione formatur
cuius partis hoc minus est ut non tantum firma uerum & iam celeri
comprehensione res uerbaque praecipiant. tenenda uero sunt
non ea tantum quae a nobis inuenta sunt. simonides huius rei praec-
cepta inuenisse prohibetur poeta idemque philosophus. cum enim
conuiuio locus subito contriisset nec possent propinqui obertos
internoscere discumbentium ordinem nominaque memoria
recordante suggestit quo ammonitus intellexit ordinem esse
qui memoriae praeccepta conferret. his uero in locis in lustris
meditandus est in quibus species rerum sententiarum. quae ima-
gines collocandae sunt ueluti nuptiarum uel atam flammeo nu-
bentem. aut homicidae gladium uel arma detineas quas species
locus tanquam depositas reddat. nam id quod conscribitur cera
continetur & litteris sic quod memoriae mandatur in locis tanquam
in cera paginaque signatur. Imaginibus uero qualiter rerum
recordatio contineatur sed ut diximus magnam exercitationem
res laboremque conquirunt in qua illud obseruare conperit est
solere ut scribamus ipsi quae facile uolumus retinere. deinde
ut si longiora fuerint quae sunt ediscenda diuisa per partes facilius
inhaerescunt tam apponere notas rebus singulis oportebit his quae
uolumus maxime retinere ne uocem magna legenda sunt sed

W. Sed & non quae ab aduersario inuigendo tractantur.

uocis & qualitas dis
Assequitur & quid po
tate firmitate sua
obseruata praecipue
breue spatium redit
praestat sine dubio
laido extenuat ac fan
fudat conferamus pra
remus. nec ab inno cla
quae in similem uocem
panere dixerunt ut se
ferunt uocem deinde p
gradus recolligatur o
uenat. Vultus uero p
nonita uel hiferonibus
spectantibus praefat
quae actio uultusque con
moderatio est quae un
mouentur aspectu ne
aut petentibus fronte
amare ut uerba ne
laer deducenda sunt
horrensus deducatur
debat ut uerba
quae saepe placere uo
perrectus in sermone
quae in hac parte praec
tamagis quam nulla pr
ordo ammonet & promiss

...na fo
...acque
...medican
...praeferam
...onem apud ueteres
...uulgo dici non nescio
...ut ad fidem p[er] suasionem
...t[er]tius parte s[un]t tres uoxe
...cultus uel habitus oris accedit uoxe
...ad scientiam modificata seruatur in natura qua
...uocis & qualitas dispensatur. Scientia uero quomodo cautari
...assequitur & quid oporteat obseruare bonitas uocis constat clari
...tate firmitate suauitate quae omnia nutriuntur cuius potus coctus
...obseruanti praecipueq[ue] ut corpus deambulando moueatur intra
...breue spatium reditumaturato qui motus cum digestionem facile
...praestat sine dubio purgat & uoce nimia excursio uel longa deambu
...lando extenuata ac fatigat. post hanc ambulationem statim nos ad
...studia conferamus priusq[ue] quam sit dicendum uocem lectione colo
...remus. nec ab initio clamandum sed tenui uoce inchoandum
...quae in similem uocem posse efferre. Ad curandam aut[em] uocem pleriq[ue]
...p[er]tinere dixerunt ut sedentes paucissimis uersus lenta & graui pro
...ferant uoce deinde p[er] gradus paulatim erigant sonum p[er] eosdemq[ue]
...gradus recolligatur oratio quos sine damno animi murmurisq[ue] p[er]
...ueniat. Uultus uero p[ro] sententiae dignitatem utandi sunt. sed
...non ita ut his ferionibus mos est quore torquendo ridiculos motus
...spectantibus praestat. Significanda enim non spectanda sunt ista
...quae actio uultusq[ue] commendat sed oculorum in hac parte magna
...moderatio est qui tum hilaritate tum intentione tum minaci
...mouentur aspectu nec nimium grauioribus sup[er]cilis praemendi
...aut petentibus frontem nutandi sunt oculi quod in p[er]sone tullius
...amare uituperat nec mollius agtandi sunt gestus aut muliebriter
...latera deducenda sunt nec iactanda deformiter ceruix ne in illas
...hortensiu deducatur in lecebras quibus & si uenuste tamen non ui
...debat ut uiriliter ad summam gestus non isorator tenendus est
...quos caene placere uidentur actores in actionibus fusa
...porrectus in sermone uel in narratione contracta praecipue
...quae in hac parte praestandum est ut deceat cuncta quod pruden
...tiam magis quam nulla praeeptionis huius arte seruatur. Iam nunc
...ordo ammon[ition]is & promissorum ut parte orationis excurrat quas

In nouem
praeparanda
qui uero quinq. di
exordium narratio pro
noscendae causae praep
tentum ut docilem ut bene
si magnam rem geri si nouam si publica
docilem si de causa aliquid strictum quomodo
ratur beniuolum autare aut apsona facimus. Apsona autem aut
aut iudicium aut aduersariorum antra si quod fauorabile gessimus
commendamus aut si quod obest causae diluimus uel extenuamus
aut iudicium si eos nobis uel ex causae ipsius blandimentis uel extrinsecus
conciliamus. Ab aduersariis autem personarum modis si eos in
odium si sceleratos crudeles ut doceamus in inuidiam in contemptum
adducimus si sceleratos crudeles ut doceamus in inuidiam si eos impo
tentes esse monstremus in contemptum uero si humiles. Uerum
exordiorum genera sunt duo principum & insinuatio. Principum
quo statim simpliciter palamq. conciliamus nobis auditores. Insinu
atio cum insidioso exordio iudicem circumseribimus incommodi
sunt quattuor. primus cum res ipsa mala est. alterum aduersum nos
iudex aliquid contraria opinione praesumpsit aut fatigatus est
aut adclamatio uel inrisio ulla interuenit ante cuncta discutiendum
quaesit formam materiae. Nam sunt quinq. honestaturpis. dubia
humilis obscura si honesta est aut principio non utendam aut apli
ficatione exordium concludendum. si turpis insinuatione utendum
si dubia beniuolus faciendus auditor. si humilis attentus. si obscura
docilis. Insinuatio uero quattuor modis explicatur cum aut psona
rei subiectionem mutamus aut rem psona aut rem re aut persona
psona. Nam si in causa meretricis agendum est rem potius iudicib.
spectanda esse dicimus. Aut si libertus alicuius uel cliens agat
personam patroni non huius consideranda esse ammoneamus
atq. ut aeterea. utia uero exordium ista sunt uulgare quod in omni
causa cadere potest commune quo etiam aduersarius uti potest
contrarium quomelius aduersarius uteretur adfectatum quod aut
uerbis inusitatis aut rebus externis proferatur sup uacuum quod neq.
attentum neq. docilem neq. beniuolum facit auditore. fugiendum
praeterea satis longum est obscurum. **DE NARRATIONE**

intelligi non potest in
empli aut agenda aut
tur. nonnulli quinq.
rus bizantius grece
NHCIN. NAPAAE
EINHCIN. Narratio
locus tempus materia
paralel uocantur. com
ruptione dicuntur. par
aliqua interponitur. n
autem uariet praeter
inuidiam comparantur
quibus paribus inuocant
iudices uel delemimus. si
irripienda est eam pla
Praeposio autem est au
eadem obicio aduersari
utrigitur nrm caeden
aut principium quae
et aut conuincit. Si
autem dicitur amas. con
prouentur quae duplici
rsumus ostendimus au
quid in dubium uocetur
aut rationes subiecta. n
liberata adfecta. tri ra
sonantur aut simplice
meminimus & sequente
Simpliciter uel adfecta. In iud

occisio
simus ad altero
ut fidias nunc qm
negaridocebo de p dicit
Partitio est quae ordine
proquintio negamus
praetoris & primo sic incipit
proscriptionis huic subiecta nec ex edicto posside
tremum nec possessa esse haec inquit tria cum docuimus p
am aduersus corpus totius orationis phaec linamenta diges
tum esse. talis aut debet esse partitio ut singulae partes eius
plurimas quaestiones in se contineant. Nam si fuerint & per inci
dentes quae sicut unculas diriuata onerabitur ipsa partitio & ex
hoc rebus iudicis rerum capiam fugiendam. ideo & tullius in cade
quintiana si partitio est ut singula capita plures quaestionum
articulos continerent. Si enim primum illud non fuisse causa
postulandae proscriptionis si de quanta contineat quae pecunia
debita sexto neuo non fuerit & aliter agi oportuerit. quod quin
tid sua dimonium non deseruerit secundum quem ex edicto pos
sidere non potuerit quod & procuratorem habuerit & absens
de fensussit & non latitauerit & ceteri creditores quieti sint
& quod ante missum sit ut fundo communem expelleretur quam
proscriptio eius imperaretur & quia uide uita sit electus contra
quam praetor uisisset. His igitur manifestum est in partitioe
quaestiones esse ponendas quae in executione sint de uulgandae
ut iudex & nobis attentus fiat & promissorum copia grauetur.
Illud etiam inspicendum quae nobis cum diuersa parte conue
niant quae in controuersiam de uocentur. & ea quae conueni
unt tunc enumeranda si nobis profunt ut cetero pro marco
tullio ait damnum passum esse marcum tullium conuenit
mih cum aduersario uel hominibus armatis rem esse tam esse non
inficiantur a familia p. fabii. commissam negare non audent
iam idolo malo facti sit ambigitur. uide sergohic in partitioe a con
cessis dixisse quod si proderat. **DE ARGUMENTATIONE**

Argumenta abest de loquutio qua argumenta ipsa uerbis exsequi
mur. argumenta uero quibus causa probatur. argumentatio
diuiditur in duas partes: in confirmationem & reprehensionem

proportionem & neg
quattuor. gentau
lidentibus phabtu
admaus praeced
sequentibus. Iost
aluloci apotes sim
quod quasi unum
sentat hostem esse
sine ratione fecerit
factum fit a conu
ut fasces & toga se
partitioem id est d
partitur per pers
discriminat. In aru fu
dica in rimore sint
quae simulter quem
largumentis aut au
de ne inter se discrep
communia ne alter r
infradignitatem. d
nunc reprehensio
eum actio aduersari
mentum aut parte se
tando cum docemus
ffica ut compensan
sim nos est aliud oppo
Questionum duo sunt
nobis inducitur ut

... a causa
 ... decimato
 ... cumstantias qui
 ... admausapro
 ... pellatione abintio ad
 ... abintio uel consumma
 ... uis specie sunt quinq. ex
 ... mago idest uer simile quod deco
 ... dunt quidam & apologos uisunt a esopi. Ergo
 ... exequar quisunt adis similia paria contrario per
 ... profationem & negationem adaliquid quod figuratur casibus
 ... quattuor. genituo. datuo. accusatiuo. ablatiua. abinter se con
 ... lidenabus p habitationem & amisionem amaiore ad minus aminoe
 ... admausaprocedenti abeo quod simile est uel a conuinctis a con
 ... sequentibus. Postrem loci sunt duo abeuentu & a iudicatio. sunt
 ... & alii loci apotes in zugiis idest a conuinctione siue a conuictis
 ... quod quasi iunctum p sonae qualitati ut qui eum qui hostilia
 ... sentiat hostem esse dicamus. item qualitate ut si iracunde fecit
 ... sine ratione fecerit a quantitate ut si seruus est eodem modo
 ... facum fit a conuinctis est. **ΑΠΟΤΟΝΤΙΟ** **CEOCK** & **ICYNE** **ETON**.
 ... ut fascis & toga sella curulis magistratum ornamenta sunt. item
 ... partitionem idest dieresin p omnes circumstantias idest cum
 ... partimur per personas tempora & cetera quae uarietas grata
 ... discriminat. In artificialia artificia diu diuiduntur in praeti
 ... dicia in rumores in tormenta in tabulas ius iurandum in testes
 ... quae similiter quemadmodum & artificialia tractat orator.
 ... In argumentis autem cauendum est ne in aliqua parte nobis noce
 ... ant ne inter se discrepent ne uulgaria sint ne cum aduersario
 ... communia ne alter repedita aut supra dignitatem causae aut
 ... infra dignitatem. De confirmatione breuiter memorau
 ... nunc re praehensionis praeccepta uideamus. re praehenditur
 ... enim actio aduersarii aut rem arguendum cum aut totum argu
 ... mentum aut parte eius contra facere monstra uimus aut repug
 ... nando cum docemus falsa esse proberis assumpta uel ex his non
 ... officia ut compensandum si contra argumentum quod aduer
 ... sum nos est aliud opponamus. **DE QUAECTIONIBUS**
 ... Quaectionum duo sunt genera dicitur enim pro egiu menos quae
 ... a nobis inducitur ut confirmetur ab aduersario aut quae inferatur

... possit
 ... a cundo
 ... phaet linamenta
 ... ut singulae partes
 ... Nam si fuerint
 ... nerabitur ipsa
 ... ndam. ideo & illi
 ... ut plures quae
 ... im illud non fuisse
 ... ta contineat
 ... rari oportuerit. quod
 ... tandum quem ex
 ... torem habuerit
 ... rari oportuerit. quod
 ... un expelleretur
 ... de una sit eieci
 ... se fauere in
 ... catione sint de
 ... is foru copia gra
 ... cum diuersa parte
 ... entur. & ea quae
 ... uicacero prom
 ... rantiuallum con
 ... rantiuallum con
 ... ssi negare non
 ... de ferat hic im
 ... **QUAECTIONIBUS**
 ... menta ipsa uer
 ... probatur. argu
 ... tionem & re praehensio

... Habitu

aut per
conuincit
aut per p
multiformes
ones in hoc genere
nem aut p concessionem
aut per adiectionem
aut per dissimulatam p
structam aut per partitam aut p sim
onem aut responsum aut per inuersionem id
quaestionem tractamus quae secunda est de in qua prim
quaestionem quam aduersari intulerint hisdem modis refutare
possimus & adicere solemus cum aliquid aut obscurae aduersa
rius posuerit ut agendi potius causa dixerint quam probandi aut
cum gradum facimus inrae propositionis aut cum aduersari pro
positionem in inram partem conuertimus quam per istrophen
uocamus aut cum secunda proposita quaestionem primam tracta
mus & hoc faciendum uel cum elegantiam uarietatis adfectamus
uel cum prima quaestio aduersus nos ualde fiat & non est in primo
loco ponenda in hypophora cauendum est ne plene & copiose
ponatur quamquam aliquando irridendi aduersari causa
de qua nulla quaestio quae est exaggeranda a nobis est ut quod
discrepat ostendamus. hypophorae tribus modis imminu
untur adiectione uerborum immutatione detractatione.
hypophorae est aut intentio aduersae partis antiophora respon
sio eius anacephaleosis est ueluti a capite causae breuis repetitio
quaestionum. anacephaleosis non semper utendum est sed
quando aut partitionem fecimus aut quando in multis quaesti
ones causa processit tractamen ut summam cuiusque non partes
partium retexamus quae quidem utemur & iam in alia parte
orationis cum iudicis memoria fortasse succumbat quae res
tunc epimerisinos uocatur anacephaleosis tamen nulla
pars orationis est sed ephilogi quaedam portio. epilogus
enim tres partes habet enumerationem praedictam indigna
tionem quam di nos in dicimus miseracionem quam iustos in
ueleleos memoramus. sed di nos in sex locis argumentorum
nam his non tantum res probamus uerum & iam augemus.
sed con quaestio id est miseratio his locis argumentorum
sumuntur quibus & indignatio per oratione tamen non in

DEMO QUACI
ASSERTACURSIM
UIMBILICUMMO
TURCOREPINCUS
QUISIPROBATUR
NONNULLAPROM
DEDITAQUEFIEN
SINSANNATSEINA
PICEBITARMAHON
FORMIDINISQUEFU
SILUANEFALCEMCO
ATTURECLAMANS
CLANGOREUERSON
INCASSTRABIBISQ
NECLIBORATEZES

MARTIANI MIN
MARTIETHO

...servan
...mittent
...saris irascitur
...atione commotus
...ad terminarū codicum
...uo conspecta asserta
...n fiducia promptiore
...culata cum fontar. nihil enim
...cebat sororum se consortio sociataq. pmiscuit
...DEM QUACIS TERMINATA PAGINAE
ASSERTA CURSIM QUAE TAMEN VOLUMINIS
VIX UMBILICUM MULTA OPERTUM FASCEA
TUR CORE PINQUIS IN SUITRUBELLULUM
QUIS I PROBATUR ET CARET FASTIDIO
NON NULLA PROMET QUAE NON UELLAT EXUIT
DEDITAQUE FIENI QUE UETUSTAS PRAETERIT
SIN SANNATI FINARIS SIMUM TORSERIS
PIGEBIT ARMA HORRUISSE CAELITES
FORMIDINIS QUE TUNC LOCUS MOUEBITUR
SILVANE EALCEM CUM PETIS SATURNIAM
ATTURE CLAMANS RETHORUM SACRUM TUBA
CLANGORE UERSO TULLIANA PERCREPANS
IN CASTRA ABIBIS QUON EGOSOR INUIDENS
NE CLIBORATER TE SEQUATUR PRAECLUEM

MARTIANI MINNEI FELICIS CAPELLAE
DE ARTE RETHORICA LIBER V. EXPLICIT